

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 24. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 13

Betiltották

a háboruellenes kongresszust. Jól tették. Hát mit is akarnak a megveszekedett békepárti emberek? Békét? Hát ez valami rémes. Több. Borzasztó. Békét akarni ma, amikor minden, de minden új és új háboruk felé fut, szalad, igyekezik. Amikor mindenfelé a háborus pártok kerültek tulsúlyba. Szegény naiv békepártiak. Szegény naiv Romain Rolland és Henry Barbusse, a béke jóakaratu apostolai. Hát mit gondolnak ők? Hát nem tudják, hogy a béke hirdetésével rontják a háborura uszító nagytöke üzleteit. Ez az. Itt van a kutyá eltemetve. Az üzlet. Erre nem akarnak sohasem gondolni a békeapostolok. A béke az nem üzlet. A háboru az igen, az üzlet. Aki pedig a háborus nagytöke üzletét rontja, az természetes, hogy tökellenes is, sőt kommunista s mint ilyen szigorú elbánást érdemel. Ki kell irtani őket a föld színéről, meg kell égetni őket, mert miattuk nem lesz soha béke. Hiszen ezzel a sok békére uszítással ők maguk csinálják a folytonos háborút. Ők az igazi háborusok. Ők a legveszedelmesebbek. Kénköfűstöt alájuk, hogy ne veszélyeztethessék a háborus töke szép reményeit, gazdag kamatait. Hogy is merik ők belemártani magukat a nagyok, a nagytökések dolgaiba. Hiszen már Pythagoras is megmondta, hogy — ne merd érinteni az én köreimet. Ez pedig éppen elég régen volt.

És ők még mindig nem tanulták meg. Hej ezek a megátalkodott békeapostolok. Mi az ördögöt akarnak ők folyton azzal a békével? Hát nem szoktak még el tőle. Na, ha nem szoktak még el, hát el kell szoktatni. És Lengyelország a tettek mezejére lépett. Majd ő megtanítja ezeket a folytonos békére uszítókat! S mint valami beste gyilkosokat, egy-kettő lefűlelte a béke kongresszus delegátusait.

Ez történt az Urnak 1932 esztendőjében, egy undok világháború őrzőgő gyilkosság után, amikor az embert, Istentfiát, mint buta barmokat, úgy cipelték a vágóhídra. Amikor fegyvert adtak kezükbe, hogy hajrá, üsd, vágd, gyilkold le embertestvéreidet s az volt a legnagyobb érdem, ha valaki minél többet ölt. Ugy belejötték ebbe a véres, szennyes gözös gyilkolásba, olyan jó üzlet lett, hogy most már nem tágitanak.

Igazuk van. Hess, ti békegalambok, hess! Minél messzebbre hess!

Édesanyja sirján agyonlőtte magát

egy kolozsvári biztosító intézet pénzbeszedője

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap ismét tragédia színhelye volt a házsongárdi újtemető. A déli órákban, amikor a sirok látogatói már eltávoztak a nagy csönd birodalmából

egy revolverlövés borzalmas hangja verte fel a halottak országának kísérteties némaságát. A lövés zajára a környékből sokan összefutottak, hogy tanúi legyenek a szokatlan déli eseménynek. Megdöbbenő látvány tárult eléjük.

A 725. számú siron egy mozdulatlan férfi feküdt. Feje a hantokba furva, halántékából bőven patakzott a vér s még mindig kezében szorongatta a végzetes revolvért.

A megrémült szemlélők a temetőfelügyelőhöz futottak, aki értesítette a mentőket, de hiába, mert az illetőnek már nem volt szüksége a mentők segítségére.

A helyszíre még a dél folyamán kiszállott a rendőri bizottság dr. Hossu városi főorvos, Draghiciu rendőrigazgató, Cosma Ödön és Jépure József rendőrkormányzó személyében. A hatósági orvos megállapította, hogy az öngyilkos Buksa Mihály 29 éves kölcseiuccai lakos, az Adria biztosító intézet pénzbeszedője. A golyó keresztülhatolva a fejen, mélyen belefuródott az ezelőtt két héttel meghalt édesanya sirjának még friss hantjába.

A holttest mellett egy borosüveget is találtak, annak bizonyosságul, hogy a végzetes szándék végrehajtása nem ment olyan könnyen s a megdöbbenő ember borral növelte lelkierejét a terv keresztülvitelére.

A rendőrség a helyszíni szemle után értesítette a szerencsétlen öngyilkos feleségét, aki először nem akarta elhinni a történeteket, majd

sirógörcsöket kapva egyik ajúlásból a másikba esett.

Ahogy eszmélethez tért, első kérése az volt, hogy engedjék halott férje mellé, de a szerencsétlen asszony óhaját nem lehetett teljesíteni, mert közben a hullát az

ügyészség bonctani intézetébe szállították.

Az öngyilkosság oka

Az öngyilkosság okát még homály fedi. Még mindenki csak bizonytalanban tapogatózik s határozott okát senki sem tudja. több feltevés terjedt el a városban a megázó tragédia okáról, de valamenynyit csak feltevés, mert még a rendőrségnek sem sikerült világosságot deríteni a titokzatos ügyben.

A halott anya utáni vágy

Munkatársunk felkereste Buksa özvegyét, akinek négy éves fiacskája a végzetes drámából mit sem értve, nyugodtan játszadozik az udvar homokjában. A megtört aszszonnyal azonban nem lehetett beszélni. Férje nevének legelső említésére sirógörcsöt kapott s újabb ájultságba esett.

Ezután felkerestük Buksa Mihály bátyját, a Bánffy-palota házfelügyelőjét. A szalas, derék férfit ugyancsak teljesen megtörte a váratlan szerencsétlenség. De azért nyugodtan mondotta el a tragédiát megelőző körülményeket.

Nyolcvanéves, imádott édesanyánk két héttel ezelőtt a Deák Ferenc-uccában elcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy medencecsontja három helyen eltört. Beszállítottuk a Zsidókorházba, ahol rögtön megoperálták, de négy nap haláltusa után a legjobb édesanya örök álmra hunyta szemét. Mindnyáján kétségbeesve és megtörtén álltunk az áldott porhüvely mellett, főképpen öcsém, aki révedező szemekkel mind azt hajtogatta:

— Nem éltem túl ... nem élem túl! ... Alig birtam valahogy lelket verni belé; sokat beszéltem öcsémrel s úgy látszott, mintha hallgatott volna rám. Többet nem panaszkodott, de azóta valósággal buskomorra vált. A végzetes napot megelőző délután az intézetben leszámolt pontosan a nála beinkaszált pénzzel és hazament, nem sokára azzal az indokkal, hogy dolgo van a városban, elment ismét hazulról. Megígérte, hogy már hét-

nyolc órára otthon lesz. Elmult azonban kilenc-tíz-tizenegy óra is, de az öcsém nem ment haza. Felesége aggodni kezdett s idegességében rosszat sejtve, karjára vette négy éves fiacskáját és hozzám jött vele férje után érdeklődni. Én meg nyugtattam, hogy ne aggódjék, mert férjének semmi baja sem esett, hanem bizonyára összetalálkozott valamelyik cimborájával s azzal töltötték el az időt. A még mindig aggodó nőnek árgat vetettem s nálam maradtak éjszakára. Reggel, amikor hazamentek, a szomszédok azt mondták, hogy az öcsém kétszer is járt otthon, de a feleségét nem találva otthon, újra eltávozott. Többet nem ment haza, szegény öcsém.

— Egyik ismerősöm azt mondja, hogy látta a reggel a temetőbe kimenő kezében friss virággal, azt is látták, amint a sirnál térdelt, imádkozott és sirt. Egy idő múlva eltávozott s csak később tért vissza s ekkor hajtotta végre borzalmas tettét.

A hírkerek forgása

— A városban már több mende-monda terjelt el, — folytatta az idősebb Buksa, de kérem elhinni, hogy csak az édesanyánk utáni bánat lehetett egyetlen oka öcsém halálának. Talpig becsületes ember volt, akinek becsületéhez nem fért semmi kétség. Máskülönben is a pénzzel leszámolt, úgyhogy becsületbeli vonatkozásról szó sem lehet.

— Esetleg családi háboruságok? — kockáztattuk meg a kényes kérdést.

— Ezt sem hiszem, — felelte Buksa, — hiszen ott sem volt több veszekedés, mint máshol, s ha támadt is köztük nézeteltérés, kibékeltek és hamar elfelejtették. Amint már mondtam, — ismételte könnybe lábadt szemű férfi, — végzetes tettének oka egyedül csak édesanyánk tragikus halálában keresendő, amely mindnyájunkat teljesen lesújtott, de őt egészen összetörte és felborította lelki egyensúlyát is, hogyhogy valószínűleg már azt sem tudta, mit cselekszik.

BRAZILIÁBAN TERJED A FORRADALOM

LONDON. A braziliai forradalomról ellentmondó hírek kerültek forgalomba. A szövetséges hatalmak segítségével küldöttek San-Paoloba a forradalmi kormány-
nak. Három braziliai állam a forradalmárokhöz csatlakozott.

Ausztriában polgárháborút kezdtek

BÉCS. Ausztriában a Heimwehr csapatainak hatalmas politikai felvonulást tartottak Gölz és Loeben közelében összeütköztek a szociáldemokratákkal. Valóságos kis háborút folytattak le egymás között. A harcnak mintegy husz sebesültje van, akik közül kettő már meghalt és egy haldoklik a kórházban.

Kommunisták művének tulajdonítják a belga bányásztrájkot

BRÜSSZEL. Brüsszelből jelentik, hogy a Charleroi sztrájkolók megkísérelték a mellettük levő Sambre és Moselle-i bányák munkásait is megnyerni. A sztrájkolók és a katonaság közt többször összeütközésre került a sor, sőt egy esetben kövekkel dobálták meg a csendőrséget, akik kénytelenek voltak fegyvereiket használni. Sortüz következtében hárman súlyosan megsebesültek. A bányásztrájk a kommunisták összeesküvésének tulajdonítják.

Betiltották a háboruellenes kongresszust

LONDON. Julius 28-ra Genfben egy háboruellenes kongresszust terveztek, amelyre minden országból delegátusokat küldöttek ki. A londoni sajtó ma arról értesült, hogy a lengyel kiküldötteket Varóban lefoglalták. Az antimilitarista mozgalom elnöke, Romain Roland és titkára Henry Barbusse tegnap protestáltak Lengyelország meghatalmazott miniszterénél s követelték, hogy a lengyel kormány azonnal helyezze szabadlábra a lefoglalt pacifista delegátusokat. A „Morning Post” munkatársa hírül adja, hogy ezt a tervezett háboruellenes kongresszust hivatalosan is betiltják, azzal indokolva meg álláspontjukat, hogy az egész kongresszusnak létrejöttelét tulajdonképpen azok az emberek akarják, akik szervesen be vannak kapcsolódva a kommunista mozgalmakba.

RÁDIÓ

SZERDA, július 15.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Zenekari hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20:40: Scarlet Matei énekel. 21: Klarinétészó. 21:45: Cosub Zamfirescu énekhangversenye. 22:15: Marcell Gal ihgedühangversenye. Budapest. 11:15: Honvédzenekari hangverseny. 14: Déli harangzó. 14:05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 18: Előadás. 49: Gramofon. 20:30: Madányi Zoltán novellákat olvas fel. 21: Sándor Mária magyar népdalokat énekel. 22:14: Külpolitikai negyedóra. 22:30: Az Operaház zenekarának hangversenye. Utána Toll János cigányzenekara.

Sándor Béla, a Minerva Biztosító vezérigazgatója, Lázár Simon, a tordai sörgyár igazgatója s velük együtt egész Torda adóssága konvertálását kéri

TURDA-TORDA. A tordai törvényszékhez 171 konverziós kérés érkezett, melyek közül a jelentősebbek a következők: Kleinhempel Eliz Turda 1,500.000 lej passzívval, dr. Joan Boeriu Turda 750 ezer lej, Nagy Ilona sz. Kleinhempel Turda 1,673.000 lej, dr. Horváth Miklós volt közjegyző, földbirtokos 2,727.482 lej, Gogoman Joan 171.000 lej, Lázár Simon, a tordai sörgyár igazgató-tulajdonosa 2,365.809 lej és 13,994.000 lej giro, dr. Ratiu Augustin 1,280.000 lej, Degenfeld Kristóf Cuci 2 millió 766.890 lej és 1,743.182 lej giro, Gegesy Sámuel sen. Turda 2 millió

792.151 lej, Gegesy Sam. jun. 2 millió 254.712 lej, özv. Hirsch Maier Lucan 8,579.560 lej Borbath Antal Cluj 1,973.700 lej, dr. Betegh Miklós volt erdélyi kormánybiztos Campiaturzai 3,614.000 lej, Bánffy Jozefina Lucan 3,377.467 lej, dr. Cismar Onoriu Uiora 1,310.000 lej, Sándor Béla, a Minerva biztosító igazgatója Aiton 2,303.000 lej, báró Jósika Géza Moldovenesti 2 millió 517.747 lej, Lengyel Sámuel Turda 6,020,816 lej, özv. Zichy Istvánné Razboieni 999,332 lej, Kimpel Florian Turda 200.000 lej és 3 millió 225.000 lej girokkal, mint passzívakkal.

Igyék Azuga-sört!

Ferenczy Miklósné mindennap elmegy a pénzügyigazgatósághoz nyugdíj-hátralékaért

CLUJ-KOLOZSVÁR. Régi idők ittfelejtett emléke, egy multszázadbeli divatlapból élénk lépő élő figura, özv. Ferenczy Miklósné, a nyolcvankétéves postáskisasszony, aki töpörödött, görnyedt korában is a megélhetés után kell hogy fusson, jobban mondvá csoszogjon. Nem lát már varrni s unos-untalan keresi a speciálistát, aki talán meggyógyítja a szemét. Így dolgozni sem tud. Március óta pedig csak a júniusi nyugdíját kapta meg s a beígért májusiról maga Tartia pénzügyigazgató sem tud semmit. Hol az április járandóság s a mult évi hátralék?

Szegény 82 éves Ferenczy Miklósné, 82 éves nyugdíjas postáskisasszony és mindannyian becsületes munkában kivénült beteg emberek, akiknek már amugy sincs sok hátra, ott ácsorognak naponként a pénzügyigazgatóság előtt; a becsület mártirjai ők, akik a köztisztviselői pálván szegénységben öszültek meg. A 6 korukban még szó volt a becsületszó, szilárd szikla az államhatalom s a rendszer, könnyű volt akkor a pontosan, minden hó elsején előre kifizetett

járandóságból élni. Gyalázat és a tisztviselőikarból való kiközösítés várt arra, aki helyzetét kihasználva az állam és a köz kárára magánhasznát huzva vagyont gyűjtött. De ritka is volt az ilyen, mint a fehér holló, majdnem olyan ritka, mint ma az ellenkezője.

De hát csoda-e ez, amikor a tisztviselői kar előtt áll a nyugdíjasok koldus-sorsa s szinte el sem tudjuk már ítélni azt a tisztviselőt, aki saját maga sem kapja meg sokszor hónapokig a létminimum alá redukált illetményeit se s mindenáron és módon iparkodik megélhetéséről és főképp bizonytalan jövőjéről gondoskodni. Nem hangsúlyozhatjuk és nem ajánlhatjuk eléggé a kormány figyelmébe a tisztviselők és nyugdíjasok illetményének pontos kifizetését, ha az állam egészséges vérkeringését s közvetve saját jövőjüket is biztosítani akarják. Mert hihetetlen gyorsasággal szaporodnak az özvegy Ferenczy Miklósnék és az ő példájuk felette destruáló, erkölcsrontó hatással van a munkaasztalánál dolgozó tisztviselőkre.

Az ujságíró kongresszus folytatása

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az erdélyi és bánági népkisebbségi ujságírók szervezete tegnap délután folytatta rendkívüli közgyűlését. A rendkívüli közgyűlésnek a tárgysorozata kettős célt szolgált. A közgyűlés első részét a huszonöt éves ujságírói működését jubiláló Szász Endre ünneplésére szentelték. A jubileum, amint azt a tegnap megjelent „Jóestét!”-ben részletesen közöltük, a lehető legimpozánsabb keretekben zajlott le. A közgyűlés második része, amely a szeptemberben megtartandó ujságíró kongresszus előkészítését, valamint a szervezet ujjáépítését célozta, belső szakmai jellegénél fogva már viharosabb hangulatban vette kezdetét.

A délutáni ülést ugyancsak dr. Krenner Miklós nyitotta meg. A

tárgysorozatot Perédi György ügyvezető-alelnök levelének felolvasása mellett, amelyben Perédi bejelentte, hogy megváltik az ügyvezető alelnöki tisztségtől. Ugyanakkor Krenner dr. is tudatta, hogy szintén lemondani szándékszik a tisztviselői kongresszus lezajlásáig fogja megtartani. A temesvári csoport nevében Sárkány Gábor szólott hozzá a bejelentésekhez. Élénk hangon bírálta úgy a mostani vezetőséget, mint a régi vezetőséget s szerinte csak a vidéki ujságíró szervezetek mutatták meg, hogy öntudatosak és ugyanolyan arányban a központ hanyatlott, a helyi csoportok annál eredményesebb munkát fejtettek ki. Arra való tekintettel pedig, hogy az ügyvezető alelnök lemondott s így a központi főtákar egymagára lévő

Napégetés ellen biztos hatású az

AFRICOL STRAND OLAJ

üvege 10 és 20 Leu.

Főraktár: Dr. HINTZ gyógyszerárában

utalva, az országos szervezet munkáit nem tudja ellátni, javasolta, hogy a kongresszusig a szervezet vezetését és adminisztrálását adják át a temesvári csoportnak. E körül parázs vita vette kezdetét, de Krenner dr. erélye a személyeskedéseket a vitákból hamarosan kikapcsolta. Erősebb vita fejlődött ki a kongresszus előkészítésére teendő intézkedések, valamint a kongresszus helyének megválasztása körül. Végül is az a proposíció vetődött fel, hogy a szervezet vezetését a kongresszus megtartásáig egy direktóriumnak adják át, amely előkészíti a szeptemberben megtartandó kongresszust, dönt a kongresszus helye és ideje felől, s ez a kongresszus lesz hivatalos dönteni afelől, hogy melyik csoport vegye át az ügyek vezetését. Este hat órakor a rendkívüli közgyűlés megválasztotta a három tagú direktóriumot, melynek tagjai lettek: dr. Krenner Miklós, dr. Kovács Jenő bukaresti és Sárkány Gábor temesvári ujságírók.

SPORT

A MAFC USZÓI KOLOZSVÁRON

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amint már megírtuk, a budapesti MAFC uszói július 24-én Kolozsváron szerepelnek. Most alkalmuk van összehasonlítást tenni a kolozsvári és a MAFC uszóinak képességeiről: 100 méteres gyors: MAFC: 1 perc 7 mp., Kolozsvár: 1 perc 25 mp., 100 méteres hát: MAFC: 1 perc 19 mp., Kolozsvár: 1 perc 35 mp., 200 méteres mellúszás: MAFC: 3 perc 12 mp., Kolozsvár 3 perc 40 mp.

ELDÖNTETLENÜL JÁTSZOTT A BÉCSI RAPID NAGYVÁRADON

NAGYVÁRAD. Tegnap délután a bécsi Rapid Nagyváradon játszott a NAC komplett csapatával. A mindvégig nívós és élvezetes mérkőzés 3:3 (2:0) arányban eldöntetlenül ért véget. A NAC góljait Kocsis (2) és Rónai (tizenegyesből) lőtték.

DISZKVALIFIKÁLJÁK A PRÁGAI SLAVIÁT A KÖZÉPEURÓPAI KUPÁBAN

TORINÓ. A vasárnap megtartott Juventus-Slavia mérkőzés — mint ismeretes — botrány miatt félbeszakadt. A közönség terrorisztikusan lépett fel a csehek ellen, akik levonultak a pályáról és nem tértek vissza. A Juventus az előírt 20 percig várt, majd a bíró lefújta a mérkőzést. A kupa-bizottság valószínűleg diszqualifikálja a Slaviát a középeurópai kupából.

KÖZÉPEURÓPAI KUPA-MÉRKŐZÉS

BOLOGNA. FC. Bologna—Vienne 2:0 (0:0).

Szamosújvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 13 szerda. Róm. kath.
Anaklét, Jenő. Görög. Arch.
Gavril. Prot. Margareta. Izr. 9 Thamus.

Jóreggelt!

Gróf Bethlen Györgyöt, a Magyar Párt képviselőjelöltjét Székelyföldön szuronyos csendőrök akadályozták meg programbeszédje megtartásában. Nem légedes ez, kedves Vajda? A csendőr arra való, hogy a csendre vigyázzon, nem pedig a lelkesedés zajára...

A nagyszerű Berki Lili és Gózon Gyula eljöttek Szász Endre jubileumára. Az ötletes Gózontól azt kérdezték, milyennek találja az új Kolozsárt.

— Hát pénz itt sincs, de meg vannak még a sétatér „berki”, ahol a levegő olyan — „gőzondus”...

Az állam egy szatmári hitelezője lefoglalta a nagybányai állami kohó aranykészletét. Hát az állam, amelynek gazdaságai, erdei, bányái, mezői vannak, nem élvezi a konverziós törvényt?

Népszövetségi iskola.
Herriot tanítóány (MacDonald tanárhoz):

— Tanár ur kérem, nem tudok figyelni, mert a Grandi állandóan sug a Papennek...

Jó parti.
Kohn: Én ha nőülnek, csak szép, gazdag és fiatal nőt vennék feleségül.
Schwarcz: Én ebből három partit is csinálnék...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint meleg idő várható, helyenként kisebb zivatarokkal.

— Inspekciós gyógyszerárak. Lukács Uniós-ucca, Minerva Westelényi-ucca, Dr. Olariu Deák Ferenc-ucca.

— Szabadrólra helyezték a Gyep-uccai családi tragédia hőseit. A Gyep-uccai családi tragédia hőseit, Limbasan Jonel vasuti tisztviselőt, — amint megírtuk, — a rendőrség letartóztatta, majd kihallgatása után átadta az ügyészségnek. Az ügyészség nyomban megkezdte Limbasan kihallgatását. A kihallgatás befejezése után az ügyészség elrendelte Limbasan szabadrólra helyezését. Limbasanné állapotában javulás állott be.

— Tilos a város területén fürdeni. Hatiegan Simon rendőrkezes rendeletet adott ki, amelyben a fürdést az egész város területén eltiltja. Fürdés csak a Csikós-kerten felül s a Szamos baloldalán van megengedve. A rendelet kiadását az ügyészség szükségessé, hogy a tavaly és az idén is sok halálos áldozata volt a fürdőzésnek.

— A damosi bíró és leánya szerencsétlensége. A damosi bíró leánya és annak vőlegénye társaságában egy kis fogattal Bánffy-hunyadra érkezett. Bánffy-hunyad főterén a ló megijedt és megbokrosodva magával ragadta a kocsit, amely nekivágódott a járda követeinek. A kocsi felborult és a benne ülők a kocsi alá kerültek. A damosi bíró fejéből patakokban folyt a vér, míg a leányának felső ajka leszakadt és az arcán súlyos horzsolásokat szenvedett. A vőlegény kisebb sérülésekkel uszta meg a balesetet. A szerencsétlenül jártakat dr. Weisz orvos részesítette első segélyben.

Értékesítő és fogyasztási szövetkezetet akar létesíteni a székelyek társasága

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Székelyek Kolozsvári Társasága nagyszabású akciót indított a Székelyföld és általában az erdélyi magyarság elviselhetetlen nyomorának leküzdésére, vagy legalább is enyhítésére. Mindenki érzi, hogy a népet pusztulással fenyegető helyzetben elődázhatatlan feladat az életlehetőségek keresése és megteremtése.

A Székelyek Kolozsvári Társasága évévből alapos és megfontolt tanácskozások után egy értékesítő és termelő szövetkezet megszervezését tűzte ki feladatául, amelynek célja egyelőre az volna, hogy megszervezze a belföldi piacot a székelyföldi terményeknek minél jobb értékesítése szempontjából. Természetesen egyidejűleg meg akarjuk szervezni a termelő népet is.

Az akció teljesen altruista alapon áll. Az alakítandó szövetkezet igazgatóságának tagjai is készek munkájukat minden ellenérték nélkül felajánlani. Amit a Társaság elér, az, amellyel, hogy működése tömegek számára kenyérkereseti lehetőséget kíván biztosítani, a székelység legégetőbb társadalmi feladatainak megoldására lesz fordítandó.

Az aláírási ívet Deák Ferenc elnök és dr. Ersényes Samu ügyész a napokban bocsátották ki s az első nagyobb gyűlést ebben az ügyben még e hónap folyamán megtartják.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

CZINK

fest, tisztít, a legjobban és legolcsóbban!

— Szó sem lehet semmilyen nemzetközi kölcsönről, — mondják a szakértők. Avenol népszövetségi szakértő délből fogadta a saját képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Miután a román kormány a Népszövetség támogatását kérte, a Népszövetség sietett eleget tenni Románia kérésének, hiszen ez az ország mindig egyike volt a Népszövetség legerősebb támogatóinak. Nincs szó nemzetközi kölcsönről, hiszen a hitelélet mai dezorganizáltsága ezt nem is teszi lehetővé. Csak arról van szó, hogy Románia gazdasági és pénzügyi helyzetét megvizsgálva, megállapítsuk, melyek azok az eszközök, amelyek alkalmasak a főcél: az ország gazdasági életének reorganizálása és talpraállítása megvalósításához.

— Nem ellenőrizni jöttünk, hanem megvizsgálni a helyzetet és tanácsal szolgálni, biztosítani Romániának azt a nemzetközi közreműködést, amely a Népszövetség egyik főcélja.

— Halálos kimeneteli repülő-szerencsétlenség. Tegnap halálos repülő-szerencsétlenség történt Cazalak, Szófia melletti repülőtéren. Egy repülőgép felemelkedett a levegőbe, melyben Liuben Nikolow pilóta és Alexieff megfigyelő szállottak fel. Rövid időn belül a repülőgép lezuhant és a két benne ülő ember azonnal szörnyethalt. Az eset nagy szenzációt provokált a sajtóban, mivel Nikolow maga is újságíró volt. Megállapítást nyert, hogy a zuhanást a repülőgép rossz állapota okozta.

— Dr. Láng beszercei ügyvédét csak százezer lej kaució ellenében helyezik szabadrólra. Amint a „Jóestét” tegnap esti számában megírtuk, dr. Lángnak, a Vulpeanu-ügyben hamistanuzásra való felbujtással vádolt beszercei ügyvédnek a védői harmincezer lej kauciót ajánlottak fel dr. Láng szabadrólra-helyezése érdekében. Az ügyészség úgy döntött, hogy csak százezer-lejes kaució ellenében helyezik szabadrólra a vizsgálati fogságban levő ügyvédet.

— Az evik népszövetségi delegátus egy román tábornok leányát vette feleségül. A két Bukarestbe küldött népszövetségi szakértő közül Avenol 1879-ben született, 1905-ben már a francia kormány londoni pénzügyi szakértője volt s 1920-ban őt bízták meg, hogy Szovjet-Oroszországgal a kereskedelmi összeköttetést nyelbeüsse. Mint pénzügyi szakértő szerepelt a londoni, a saremói s más konferenciákon. 1923 óta a Népszövetség pénzügyi technikai igazgatója.

Lowday 1880-ban született. Tanulmányait Cambridgeben végezte. 1912-ig a leipzigi egyetem professzora volt. 1920 óta a Népszövetség gazdasági szakértője, míg 1931 április 1-e óta a pénzügyi szekció igazgatója. Külön érdekességet kölcsönöz személyének az a tény, hogy Tarmovschi román tábornok leányát vette feleségül.

— Az Egyesült Államok jövődéli elnöke maga akar főzni és mosni. Az egyik angol lap érdekes cikket közöl Franklin Roosewelteről, aki tudvalevőleg az Egyesült Államok demokratapárti elnökjelöltje. Roosewelt a napokban elhagyta Newyorkot saját yachtján, melynek személyzete kizárólag négy fiából áll. Az újságírók megkérték, hogy engedje meg nekik, hogy elkísérjék útjára. Erre Roosewelt kijelentette, hogy teljesen magában akar maradni, mert pihenni akar. „Én fogom kimosni a fehérneműmet, ételünket megfőzni és ebben a helyzetben egyáltalán nem ambicionálom, hogy engem naponként fényképezzenek, esetleg akkor, amikor a tojásokat főzöm az ötórás teához.”

— Megverte a sógorát. Tegnap éjszaka Neag Stefan kolozsmonostori lakós házába ismeretlen tettesek hatoltak be és ellopták a lánya ruháit. Neag efeletti haragjában megverte a sógorát, mert ő felejtette nyitva a lakás ajtaját. A családi veszekedésről értesítették a rendőrséget is.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

— A tábla felmentette a megvesztegetéssel vádolt tisztviselőt. A kolozsvári ma ítélezett Cionca Jolán volt táblai tisztviselőnő perében. Dr. Nistor Virgil ügyvéd védőbeszédében kimutatta, hogy legfeljebb vétségéről lehet szó s ezért kérte a megvádolt tisztviselőnő felmentését. A táblai tanács elfogadta Nistor Virgil érvelését s a vádlottat a vád és annak következményei alól felmentette. Az ítélet jogerős.

— A rádió antenna levezetett egy veszélyes villámcsapást. Tegnap délután nagy felhőszakadás vonult végig Pestszenterzsébeten. A hatalmas vihar mintegy másfél óráig tartott. Az uccákon patakokban hömpölygött a víz. Az Erdélyi- és Bocskay-uccákban közel másfél méteres víztömeg vonult végig. A házak pincéi vízzel teltek meg. A rendőrség az est folyamán 50 családot lakoltatott ki, mert szerencsétlenségtől lehetett tartani. Nagykanizsán egyik Petőfi-uccai házba villám csapott be. Hogy nem származott nagyobb katasztrófa, csak annak lehet köszönni, hogy a ház felett kifeszített rádióantenna levezette a villámcsapást.

— Moszkva új petróleum dumpinget tervez. Az angol lapok minden kétséget kizárólag megerősítik, hogy a nemzetközi petróleum trösztök gyengítése ellen Moszkva dumping petróleum szállítást indít be. A szovjet ezt annál is inkább keresztülviszi, mivel újabban hatalmas petróleum forrásokra bukkantak Baschiriában. Sztalin el is rendelte, hogy ezt a petróleumot és annak összes termékeit exportálják. Az angol lap értesülései szerint Moszkva 15 millió tonna petróleumot dob a külföldi piacra. Tehát éppen két annyit, mint amennyit a newyorki petróleumtröszt Oroszország részére megengedett.

MEGJELENT AZ ERDÉLYI SZEMLE. Az Erdélyi Szemle új száma, amely egy kissé megkészt, bőven kárpótolja olvasóit és előfizetőit gazdag és nívós tartalmával, szép kiállításával. Az új szám tartalma a következő: S. Nagy László: Gyarmathy Zsigáné emlékénepe. Guilyás Károly: Tudós professzor Hatvani. (Elbeszélés.) Flórián Tibor: Két vers. Laer József: Istenek alkonya. (Vers.) Szentmártoni Kálmán: János Benedek Erdély történetének értékei és tévedései. Salgó Olga: Nagyvásár. (Elbeszélés.) Marton Lili: Földi Mihály könyvéről beszél. C. Argintam: Agónia. (Ford.) Kibédi S.) Pálffy Miklós: Az én őszám. Bajkó Erzsébet: A Beszkeidében. Gara Ákos: Szász Endre jubilál. Kovács István: Szabó Dezső új regénye. Petsehauer Atilla nyilatkozata az Erdélyi Szemlének. Dr. Oberding József: A nagy válság. Hogyan kellene megoldani a kisebbségi kérdést. Walter Gyula: Az irodalom érdekében. Nyelvünk. A Pen Club. Székely irodalmi társaság. A színes borítékot négy szép mestermű reprodukciója díszíti. Paál Lászlótól, Glatz Oszkártól, Ács Ferencről. A következő szám, hogy kipótolja a kését, a közeli napokban szintén megjelenik. Az Erdélyi Szemle új száma kapható lesz minden tőzsdében.

Berlin uccáin patakokban folyik a vér

A hitleristák valósággal darabokra tépték a demokratapárti elnököt — Ujabb 11 halott, 100 súlyos sebesült

BERLIN. Németországban tovább folyik a véres háború különböző városokból rettenetesebbnél-rettebb hírek érkeznek. Ha csak a statisztikát is vesszük figyelembe, már elég szomorú és tragikus képet találunk.

A tegnap Breslau környékén, Dessau a republikánus nárt elnökét támadták meg, akit a szószeros értelmében darabokra téptek a hitleristák. Ezt követették a különböző harcok Berlin

és Hamburg uccáin, ahol valóságban patakokban folyt a vér. A csatatéren halva maradt 6 hitlerista, 2 kommunista és 1 szocialista, több mint 100 súlyos sebesültet kellett kórházba szállítani.

A sovinszta sajtó támadja Papen kancellárt

BERLIN. A német-birodalmi minisztertanács tegnap ült össze. Von Papen német kancellár ezen az ülésen számolt be a Lausanneban elért eredményekről. A nemzeti sajtó he-

vesen támadja a kancellárt, amiért Németország érdekeit nem védte eléggé lelkiismeretesen és nem tudta az adósságok teljes törlesztését elérni, sőt ezek tetejében az ország

politikai érdekeit is elárulta. A hírek szerint ebből kifolyólag Papen helyzete teljesen megingott.

Politikai körök szerint Papen lemondása sincs kizárva.

A kolozsvár-dési autóbusz borzalmas szerencsétlensége a zsuki országúton

A katasztrófa két súlyos sebesültje a kolozsvári klinikán haldoklik

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi időben mintha a végzet keze üldözné az embereket, olyan gyakran és rémesen ismétlődnek meg nap-nap után a végzetes autós és vonatkatasztrófák. Van már halálsorompó, a sétatéren vannak zöldelő halál-fák és most legújabbán megszületett a zsuki országút halálsánca is.

Alsózsuk mellett ugyanis tegnap délután súlyos autószerencsétlenség történt. A Kolozsvár és Dés között közlekedő személyszállító autóbusz a rendes időben indult el Kolozsvárról szokásos útjára. Alsózsuk felé már 60 kilométeres sebességgel rohant 30 utassal a megterhelt gép. A megrémült utasok remegve fogóztak egymásba, mintha sejtették volna a közeli katasztrófát. A sofőr azonban belemelegett a vezetésbe és élvezte a gyors, de veszélyes iramot. Nem késett soká a végzet.

Egy szerencsétlen pillanatban a jobb hátsó kerék hatalmas robbanással szétlőtte magát és az utasokkal tulzsufolt kocsi megbillent, majd pár métert farolva borzalmas halálendüléssel bezuhan a három méter mély sánca.

Rettenetes pánik keletkezett. Az utasok véresen, ordítva, sikoltozva igyekeztek menekülni a halál karjai közül. Egymásután mászott ki a sok ember a felborult autó alól. Összekavarodva fejveszetten taposták, tépték egymást, míg végre megtisztult a kocsi belseje. Ötönhaton maradtak csak jelentősebb sérülésekkel eszméletlenül a földön.

Gutu Spiridon csendőrmester és Tovas Sándor szamosujvári háztulajdonos a súlyos és következtében összetörték koponyájukat, több helyen életveszélyes arccsonttöréseket szenvedett.

Súlyosan sebesült még Pap Jósef földmives, aki koponyasérülést és agyrázkódást szenvedett, Pap Vasile szabadságos csendőr agy-

rázkódást, belső vérzést és Vas Lajos kolozsvári pénzügyi tisztviselő, aki szintén súlyos külső- és belső sérüléseket szenvedett.

Borni Elek sofförnek és Székely Márton taxásnak kisebb sérüléseken kívül nem történt semmi különösebb baja.

A betegek egy részét a dési, a többi pedig a kolozsvári kórházba szállították, ahol Gutu Spiridon és Tovas Ludovicon egy óra hasznát tartó műtétet hajtottak végre, ami ebben az esetben nem jelentette a betegek életének megmentését.

Gutu Spiridon és Tovas Ludovic még egy pillanatra sem nyerték vissza kielvő eszméletüket. Egész éjjel a legrémesebb kínok között, fájdalmak között agonizáltak mind a ketten.

Vasvillával törték össze fejét, mert nem engedte a jussát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt operálták meg a kolozsvári sebészeti klinikán Pop Vasile Ugrócz községi földesgazdát, akit tegnap este az ugróci mezőn földész társai vasvillákkal véresre vertek. A vasvillás, véres drámai incidens abból keletkezett, hogy Pop Vasile néhány földész barátjával kaszálás közben a jussát vitatta. Közben bort hoztak a korcsmából és tovább folytatták a kiélesedett jussvitát. A rendek nehezen hullottak a kasza suhogásától, de annál jobban csuszott a bor a garaton és az éles szóváltás is egyre viharosabbá vált. A veszekedés központjában Pop Vasile állott, aki nagy hangon provokálta ki maga ellen társainak haragját, amelynek következményeképpen meg is kapta a magáét.

Hasonlóképp súlyos a Pap Vasile állapota is.

A szerencsétlenség helyszínére Kolozsvárról Birescu és Pastia vizsgáló-ügyszek szállottak ki. Megállapítást nyert, hogy az autó azért borult fel, mert utasokkal túl volt zsufolva és mert meg nem engedett sebességgel hajtott a végzetes sofőr. Szigorú vizsgálatot indítottak be. Lefoglalták az autóbusz egyes alkatrészeit, a kerekeket és a féket s Kolozsvárra hozták, ahol szakértőkkel fogják megvizsgáltatni. Súlyosbíja a helyzetet, hogy a sebesültek között olyan súlyos sérüléseket szenvedtek is vannak, akiknek az életbenmaradásához nem sok reményt fűznek. A főügyész rendeletet adott ki a gondatlan sofőr letartóztatására.

Az egyik haragos vasvillát ragadott és úgy vágta néhányszor fejbe nagyhangu haragosát, hogy az bezuzott fejjel, véresen, eszméletlenül terült el a tarlón.

A verekedők azonnal szétszéledtek, de Pop Vasile súlyos fejsebével eszméletlenül maradt a verekedés helyszínén. Nagy későre találtak rá a hozzátartozók a vérben fetrengő gazdára. Azonnal felszerelték egy szekert, a szerencsétlen embert felfektették rá és behozták Kolozsvárra.

Pop Vasile ma délelőtt operálta meg Daghi klinikai sebész-orvos. A sikeres műtét után is a sebészeti klinikán maradt a szerencsétlen ember, akinek állapota egyelőre nagyon súlyos.

A választási küzdelem hevében újra lelőttek egy kortest

BUCURESTI. A választási harc változatlan hevességgel folyik. Jasi megyében Duca vezetése alatt álló liberálisok verekedő bandák szerveztek, amelyek igyekeznek az összes többi pártok jelöltjeire erőszakos fellépésükkel megfélemlíteni és megakadályozni, hogy megyében propagandát fejtsenek ki. Râmnicu-vâlcea-i jelentés szerint Gradistea községben véres összeütközésre került sor a liberális és a nemzeti-parasztpárti kortestek között.

Az összeütközés során az egyik liberális kortest lelőttek.

Armand Calmescu, belügyi alminiszter érdeklődésére a Vâlcea megyei prefektus megerősítette a halálosvégű összetűzés hírét.

Kinos incidens Muscel megyében

CAMPULUNG. Tegnap este kilenc óra körül Bughia községben szabad ég alatt hatalmas gyűlést tartottak. A gyűlésen Mihalache a nemzeti-parasztpárt vezére beszélt, amikor Vlaicu János, vasúti nyugdíjas heves vitába kezdett szónokkal. Erre a jelenlevő prefektus utasította a csendőrokat, hogy távolítsák el a kellemetlenséget okozó polgárt a helyszínről. Erre Vlaicu súlyos szavakat vagdosott a vezető férfiak fejéhez magát a prefektust is kifogásolta. Heves összekavarodás keletkezett a tömegből valaki Vlaicut egy követ úgy fejbevágta, hogy rögtön elvesztette eszméletét. Kórházba kellett szállítani. Állapota nagyon súlyos. A hatóság bevezette a nyomasztást.

Zsidó kereskedő autóját korleskednek Cuza hivat

BUCURESTI. A Romanból Bukarestbe haladó vonatra kilenc cizista diák szállt fel tegnap délelőtt jegy nélkül. Midőn a kalauz emiatt felelősségre vonta őket, éktelen botrányt csaptak és azzal fenyegették meg, hogy tedobják a vonatról. A vonatot a legközelebbi állomáson leállították és a kilenc diákot átadták a rendőrségnek.

Megállapítást nyert, hogy a diákok kék uniformisban, törökkeszű felszerelve jártak be a megyét, egy bizonyos Winkelbauer nevezetű állítólag zsidó kereskedő autóján.

Brassóban fogtak el egy kolozsvári kommunistát

BRASOV-BRASSÓ. Az éjszakai folyamán a brassói rendőrség üldözőbe vette Doberc Demeter kolozsvári illetőségű kommunistát, aki hatalmas köteg röpcédulát akart szétszórni. Hosszas hajszá után, a rendőrség bekerítette a kommunista agitátort. Doberc nem akarta megadni magát, hanem előrántotta revolverét és a rendőrök közül lövött. Mărgineanu közrendőrt halálosan megsebesítette. Erre valószínűleg harc fejlődött ki, az elszámozott kommunista és a rendőrei között. Végre is a tulerő győzött és Dobercet sikerült ártalmatlanná tenni.

Itt a választás!

Művészies, olcsó festés és tisztításra ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ

Nem fog csalódni!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.